

RATA 1/99 • Rahoitustarkastus tiedottaa

Tässä numerossa:

- Suomalaisten pankkien kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 1998
 - Taulukko: Kotimaisten talletuspankkien tuloslaskelman pääerät
- Pankkikonsernien saamiset yleisöltä j julkisyhteisöitä sekä talletukset 31.12.1998
 - Taulukko: Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
 - Taulukko: Talletukset
- Ratan toiminta vuonna 1999
 - Taulukko: Rahoitustarkastuksen budjetti vuodelle 1999
- Ratan sääntelynpainoalueita vuonna 1999
- EU ja Baselin pankkivalvontakomitea uudistamassa vakavaraisuussäätelyä
 - Nykyinen vakavaraisuussäätely
- Rata tarkasti välittäjien osakeanneissa ja -myynneissä noudattamia menettelytapoja
- Tapahtumakatsaus
 1. Valvottavien yhteisön toimintojen ulkoistaminen
 2. Itävallan nimettömistä säästötileistä varoitus
 3. Raportti rahanpesun trendeistä julkaistu
 4. Pankkitukea saaneilla yhteisöillä luottotappioiden peruutuksia ja palautuksia enemmän kuin uusia tappioita

SUOMALAISTEN PANKKIEN KANNATTAVUUS JA VAKAVARAISUUS VUONNA 1998

Suomen kansantaloudelle vuosi 1998 oli suotuisa. Taloudellinen kasvu jatkui kohtuullisen voimakkaana ja työttömyys väheni edelleen. Myös pankkien kannattavuus oli hyvä.

Liikevoitto nousi 12,6 miljardiin markkaan

Pankkien liikevoitto parani edelleen. Se kasvoi 12,6 miljardiin markkaan vuoden 1997 noin kymmenestä miljardista. Yksikään pankkiryhmä ei tehnyt liiketappiota vuonna 1998.

Rahoituskate kasvoi yhä

Pankkisektorin rahoituskate, joka oli yhteensä 19,1 miljardia markkaa, kasvoi noin 300 miljoonaa markkaa vuodesta 1997. Korko- ja leasingtulot lisääntyivät noin 800 miljoonaa markkaa ja korkokulut noin 500 miljoonaa markkaa.

Korkotulojen lisääntymiseen vaikuttivat mm. luottokannan kasvu ja järjestämättömien saamisten supistuminen. Sekä kotitalouksien että yritysten luotonkysyntä voimistui vuoden 1998 aikana.

Talletuskanta kasvoi yhä. Pitkään ennustettu käyttelytilien supistuminen ei alkanutkaan, vaan talletukset käyttelytileille lisääntyivät edelleen. Alhaisten korkojensa vuoksi nämä tilit ovat pankeille edullinen rahoituslähde, ja käyttelytilitalletusten kasvu auttaa lisäämään rahoituskatetta.

Antolainauskannan keskiporko aleni enemmän kuin ottolainauskannan keskiporko. Keskimäärin korkomarginaali siis supistui ja oli vuoden päättyessä 3,6 %. Supistuminen oli voimakkaampaa: vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Muut tuotot kasvoivat

Palkkiotuotot kasvoivat vuonna 1998 noin 500 miljoonaa markkaa edellisvuotisista. Mm. omaisuudenhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot lisääntyivät selvästi, joskin ovat pankeille edelleen pienempiä tulolähteitä kuin maksuliikenteeseen ja antolainaukseen liittyvät palkkiotuotot.

Arvopaperikaupan kate pysyi suurena ja jopa kasvoi vuoden 1997 katteeseen verrattuna. Tähän vaikuttivat osakesijoituksista luopumisen yhteydessä realisoituneet myyntivoitot.

Toimintakulut kääntyivät kasvuun

Pankkien henkilöstö- ja muut toimintakulut supistuivat pankkikriisin aikana useita vuosia ja vielä sen jälkeenkin. Vuonna 1998 tämä kehitys pysähtyi. Hallinto- ja muut toimintakulut kasvoivat 800 miljoonaa markkaa.

Osittain kustannusten kasvussa on kyse tilapäisestä ilmiöstä, sillä atk-järjestelmiä on jouduttu uusimaan EMUn kolmannen vaiheen alkamisen ja vuosi 2000 -ongelman vuoksi. Osittain on kuitenkin kyse myös rakenteellisista tekijöistä. Eräät pienet pankit pyrkivät kasvattamaan markkinaosuuksiaan mm. avaamalla uusia konttoreita, mikä osaltaan lisää näiden pankkien hallinnollisia kustannuksia.

Oman pääoman tuotto yli 20 %

Vuonna 1998 suomalaisten pankkien oman pääoman tuotto oli erittäin hyvä eli runsaat 20 %. Vain hyvin harvat muut toimialat ovat ylittäneet samaan kannattavuuteen. On odotettavissa, että pide1 tähtäimellä kilpailu normalisoi pankkienkin kannattavuuden.

Luottokannan tervehtyminen jatkui

Luotto- ja takaustappiot supistuivat voimakkaasti edellisvuotisista eli nettomääräisesti 1,3 miljoonaa markkaa ja olivat vain 0,3 % saamisista. Järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten osuus kaikista saamisista supistui edelleen vuoden 1997 tilinpäätösten 2,4 prosentista 1,5 prosenttiin, olivat enää vain 5,6 miljardia markkaa.

Vakavaraisuudessa ei suuria muutoksia

Luottolaitoslain mukainen vakavaraisuus heikkeni jonkin verran, vuoden 1997 lopun 11,9 prosentista 11,1 prosenttiin.

Toissijaisiin omiin pääomiin laskettuja luottoja maksettiin takaisin ja riskipainotetut saamiset lisääntyivät mm. luottokannan kasvun vuoksi. Vakavaraisuuden heikkenemistä hidasti ensisija: omien varojen määrän kasvu. Ensisijaisiin omiin varoihin laskettavia pääomalainoja maksettiin takaisin, mutta viime vuosien hyvä kannattavuus on kasvattanut vapaita omia pääomia. Joihinkin pankkeihin tehtiin myös oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Yrityspankki Skopia lukuun ottamatta pankit ovat jo maksaneet takaisin pankkikriisin aikana valtion pääomasijoitukset eli ns. pankkituen.

Taulukko: Kotimaisten talletuspankkien tuloslaskelman pääerät.

Lisätietoja antavat

apulaisjohtaja Kaiju Kallio, puhelin (09) 183 5374

pankkitarkastaja Jaana Rantama, puhelin (09) 183 5281

PANKKIKONSERNIEN¹⁾ SAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ SEK TALLETUKSET, 31.12.1998

¹⁾ Tarkasteltava aineisto pohjautuu kotimaisten pankkien osalta konsermilukuihin. Säästöpankkien ja Aktian sekä paikallisosuuspankkien tapauksissa on kuitenkin käytetty emopankkien lukuja. Mukaan on otettu kaikki luotot ja talletukset valuutasta riippumatta. Mukana tarkastelussa ovat myös seuraavien ulkomaisten luottolaitosten sivukoi Citibank, Credit Agricole Indosuez, Den Danske Bank, Skandinaviska Enskilda Banken, Svenska Handelsbanken Unibank.

Kolmen suurimman pankkiryhmän yhteenlaskettu osuus luotto- ja talletusmarkkinoista oli vuonna 1998 lopussa vajaat 90 %. Eräät pienet pankit kuitenkin kasvattivat osuuttaan niin luotoista kuin talletuksista. Myös ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreiden merkitys on kasvanut edelleen.

Pankkien taseissa oli vuoden 1998 lopussa saamia yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä 377 miljardia markkaa. Saamiset kasvoivat vuoden aikana lähes 11 % ja syyskuun lopusta noin 4 %.

Talletuksia pankkien taseissa oli vuoden lopussa 325 miljardia markkaa. Talletukset kasvoivat 4 %. Tästä kasvusta yli puolet toteutui viimeisellä vuosineljänneksellä.

Saamiset

Markkinaosuuksiaan saamisista kasvattivat suhteellisesti eniten säästöpankkiryhmä, Ålandsbank etenkin ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit.

Mandatum Pankki, Ålandsbanken ja Merita Pankki kasvattivat luottojen määrää eniten viimeisen vuosineljänneksen aikana. Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreiden luottojen määrä vähentyi joulukuussa.

Kolmen suurimman pankkiryhmän yhteenlaskettu markkinaosuus supistui hieman vuodentakaisesta 89,8 prosentista 88,6 prosenttiin. Leonia-konsernin markkinaosuuden kehityksestä on tosin vai tehdä selviä johtopäätöksiä, sillä konsernin tärkeimmät yritykset, Leonia Pankki ja Leonia Corporate Bank, harjoittavat erilaisia toimintoja. Leonia Pankin osuus yleisöluotoista kasvoi, kun taas Leonia Corporate Bankin saamiset vähenivät.

Talletukset

Eräiden pienten pankkien, kuten säästöpankkiryhmän, Ålandsbankenin ja etenkin ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreiden, markkinaosuudet talletuksista kasvoivat. Kolmen suurimman pankkiryhmän yhteenlaskettu markkinaosuus pieneni 88,0 prosentista 86,4 prosenttiin.

Viimeisellä vuosineljänneksellä markkinaosuuttaan talletuksista kasvattivat etenkin Mandatum Pankki ja ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit.

Taulukko: Saamiset vleinöltä ja julkisyhteisöiltä

Taulukko: Talletukset

Lisätietoja antaa

pankkitarkastaja Jaana Rantama, puhelin (09) 183 5281.

RATAN TOIMINTA VUONNA 1999

Ratan toiminnan tavoitteena on edistää rahoitusmarkkinoiden vakautta sekä luottamusta valvot ja markkinoiden toimintaan. Rata pitää tärkeänä, että valvottavat kehittävät omia riskienhallintajärjestelmiään ja että markkinaosapuolet kehittävät itsesääntelyään. Rata pyrkii vuonna 1999 edistämään markkinaehtoisuutta, avoimuutta, markkinoiden tehokkuutta ja toimintavarmuutta.

Markkinaehtoisuuden ja avoimuuden edistäminen

Tilinpäätösinformaation ja vakavaraisuussäännösten kehittäminen

Ratan mielestä tilinpäätösinformaatiota tulisi kehittää kansainvälisten suuntaviivojen mukaisesti siten, että tilinpäätökset ja osavuositarkastukset antaisivat jatkossa aiempaa enemmän ja ymmärrettävämpää tietoa valvottavan taloudellisesta asemasta ja toiminnasta. Tähän liittyen Rata

- Täydentää Ratan tilinpäätösmääräyksiä siten, että riskien hallintaa ja rahoitusinstrumentteja koskevien tietojen määrää ja tarkkuustasoa lisätään
- Osallistuu EU:ssa meneillään olevaan vakavaraisuussäännösten uudistamistyöhön. Tässä työssä painottuvat vähimmäispääomavaatimuksen laskemiseen, vakavaraisuusvalvonnan pelisääntöjen ja julkistamisvaatimuksen täsmentämiseen liittyvät kysymykset
- Jatkaa finanssikonglomeraattien tilinpäätös- ja vakavaraisuuskysymyksiä koskevaa selvitys ja seurantatyötä

Luottolaitosten hallinnon hoitotason kehittäminen

Suorittamissaan tarkastuksissa Rata on havainnut, että varsinkin pienten luottolaitosten hallintoelinten toiminnassa on puutteita. Tämän vuoksi Rata

- Laatii selvityksen Suomen lainsäädännön ns. Corporate Governance -säännöstöstä
- Arvioi, miten lainsäädännön tavoitteet ovat toteutuneet käytännössä.

Rahanpesun vastaisen toiminnan jatkaminen

Rata pyrkii vuonna 1999 edelleen systemaattisella valistus- ja valvontatyöllään varmistamaan j vaikuttamaan, että sen valvottavat noudattavat rahanpesumääräyksiä. Rata osallistuu myös rahanpesun estämistä koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön, mm. FATFissa ja EU:ssa, j ossc: aloitettu rahanpesudirektiivin uudistamistyö.

Tehokkuuden ja toimintavarmuuden edistäminen

Valvonnan kohdistamisessa otetaan aikaisempaa selvemmin huomioon valvottavan riskit ja valvottavan merkitys rahoitusmarkkinoiden vakaudelle. Valvonnan kohdistumiseen vaikuttaa jatkossa Ratan suorittama arviointi valvottavista.

Pääomamarkkinoilla Rata haluaa edelleen myötävaikuttaa osakeselvityksen toimintavarmuuden tehokkuuden parantamiseen. Rata ottaakin aktiivisesti osaa infrastruktuuria tehostaviin lainsäädäntöhankkeisiin. Näistä tärkeimpänä mainittakoon arvo-osuusjärjestelmän keskittämishanke.

Tarkastusten painoalueet 1999

Valvottavien vuosi 2000 -valmistautuminen

Rata seuraa tiiviisti valvottaviensa valmistautumista vuoteen 2000. Tähän liittyen Rata

- Tekee valvottaviin valvontakäyntejä
- Selvittää kyselyin valvottavien varautumisen tarvittaviin järjestelmämuutoksiin
- Laatii sisäiset varautumissuunnitelmat sen varalta, että jokin valvottava ei olisi vuodenvaihteessa toimintakunnossa

Sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

Valvottavien ongelmien syiksi on hyvin usein todettu puutteet sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toiminnassa. Tämän vuoksi Rata tekee vuoden 1999 aikana keskeisimpiin valvottaviinsa sisäisen valvonnan tarkastuksen ja arvioi myös sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Valvottavien strategiset EMU-valmiudet

Rata aikoo vuoden 1999 aikana arvioida luottolaitosvalvottaviensa strategisia valmiuksia EMUn aiheuttamia muutoksia rahoitusmarkkinoilla. EMUn myötä kilpailun arvioidaan kasvavan ja rakennemuutosten jatkuvan. Tarkastelun lähtökohtana Rata käyttää Euroopan keskuspankin laatimaa selvitystä EMUn teknologian ja tuottorakenteen muutoksista luottolaitosten toimintaan.

Välittäjien menettelytavat

Markkinoiden uskottavuuden ja sijoittajansuojan kannalta on tärkeää, että Rata puuttuu aktiivi valvottavien hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaiseen menettelyyn. Rata tekee edelleen teematarkastuksia, joissa selvityksen kohteena ovat välittäjien ja emissionjärjestäjien menette!) Samoin Rata tarkastaa ja antaa tarvittaessa kannanottoja Internetin käytöstä arvopaperimarkkinoilla.

Rata suuntaa useita teematarkastuksia sekä sijoitusrahastoihin että omaisuudenhoitajiin varmistuakseen siitä, että toiminnot on organisoitu mahdollisimman luotettavasti ja ammattitaitoisesti.

Sisäpiiritutkinta

Rata pyrkii vuonna 1999, paitsi tehostamaan sisäpiiritutkintaansa, myös vaikuttamaan markkinoiden sisäpiiriläisiä sitovan itsesääntelyn voimaansaattamiseen. Rata pyrkii myös vaikuttamaan siihen, että lainsäädännön avulla sen tutkintakeinoja parannettaisiin.

Viranomaisyhteistyö

Valvontayhteistyötä tehdään muiden viranomaisten, erityisesti keskuspankin, valtiovarainministeriön sosiaali- ja terveysministeriön, perustettavan vakuutusvalvontaviraston ja ulkomaisten valvontaviranomaisten kanssa.

Erityisesti Rata varautuu avustamaan valtiovarainministeriötä Suomen EU-puheenjohtajakauden aikana Ratan tehtäväalueeseen kuuluvissa esillä olevissa hankkeissa.

Samoin Rata osallistuu aktiivisesti ETA-maiden arvopaperimarkkinavalvojien järjestön FESCO toimintaan yhteisten valvonta- ja menettelytapastandardien kehittämiseksi arvopaperimarkkinoiden sekä rajan yli tapahtuvan markkinavalvonnan/arvopaperimarkkinarikostutkimusten tehostamiseksi

Taulukko: Rahoitustarkastuksen budjetti vuodelle 1999

.

SÄÄNTELYN PAINOALUEITA VUONNA 1999

Rahoitustarkastuksen sääntelytoiminnan yleisenä tavoitteena on edistää rahoitusmarkkinoiden vakautta sekä luottamusta valvottavien ja markkinoiden toimintaan. Aloitteillaan ja toimenpiteillään Rata pyrkii edistämään markkinoiden tehokkuutta ja toimintavarmuutta.

Ratan sääntelytoimintaan kuuluu yhtäältä aktiivinen osallistuminen rahoitusmarkkinalainsäädännön valmisteluun ja toisaalta Ratan oma norminanto. Suomen rahoitusmarkkinalainsäädännön valmistelussa otetaan huomioon kansallisten tarpeiden lisäksi myös Euroopan unionissa yhteis1 hyväksytyt normit.

Ratan tavoitteena on olennaiseen keskittyvä ja kustannuksiltaan tehokas sääntely. Sääntely ei saa muodostua raskaammaksi kuin muissa EU-maissa.

Osallistuminen lainsäädännön valmisteluun EU:ssa ja kotimaassa

Rata osallistuu asiantuntijana EU:n ja kansallisen lainsäädännön valmistelutyöhön. EU:n lainsäädäntöä valmistellaan parhaillaan mm. elektronisesta rahasta, sijoitusrahastoista, valtiorajojen yli tapahtuvasta etämyynnistä ja yritysostotarjouksista. EU:ssa valmistellaan lisäksi suositusta mitä tietoja luottolaitosten ja muiden rahoituslaitosten (myös sijoituspalveluyritysten) on annettu rahoitusinstrumenteista tilinpäätöksissä.

Rata osallistuu valtiovarainministeriön johdolla tehtävään lainsäädännön valmisteluun, joka koskee luottolaitosten toiminnan uudelleenjärjestelyä ja lopettamista sekä ns. finanssikonglomeraattien valvontaa. Rata osallistuu lisäksi arvo-osuusjärjestelmän kehittämistyöryhmän työskentelyyn.

Rahoitusmarkkinalainsäädännön edelleen kehittäminen

Ratan näkemyksen mukaan lainsäädäntöä tulee kehittää markkinaehtoisuuden suuntaan. Tärkeitä kehittämishankkeita ovat sijoittajan suojan edistäminen ja sisäpiirisääntelyn täsmentäminen. N hankkeisiin liittyy läheisesti myös Ratan valvottavien julkaiseman tilinpäätös- ja muun informaation kattavuuden parantaminen yhteistyössä muiden viranomaisten ja valvottavien kanssa. Ratan tavoitteena on, että valvottavat antavat aikaisempaa enemmän tietoa riskinotostaan ja riskienhallinnastaan.

Rata selvittää parhaillaan, onko lainsäädännössä annettu valvontaviranomaiselle riittävästi valtuuksia, toimintakeinoja ja sanktioita tehokkaan valvonnan toteuttamiseksi. Tarvittaessa Rata tekee aloitteen lainsäädännön muuttamiseksi.

Ratan oma norminanto

Rata on alkanut ajanmukaistaa omaa normiantoaan. Näkyvimpänä hankkeena on uudistaa Rata nykyiset määräys- ja ohjekokoelmat. Uudistuvissa kokoelmissa painotetaan markkinaehtoisuutta julkistettavan tiedon riittävyttä ja tehokkuutta sekä korostetaan omistajien ja johdon vastuuta. Näiden lisäksi kokoelmissa säilyy edelleen valvontatiedon ja raportoinnin toimittamista koske' osuus. Uudistustyö kestääne muutamia vuosia, ja se toteutetaan asteittain pieninä kokonaisuuksina:

Uudistustyössä Rata kiinnittää erityistä huomiota yksittäisten määräysten ja ohjeiden selkeyteen ja ymmärrettävyyteen. Norminannon tueksi Rata lisää valvontakannanottojensa julkistamista ja systematisointia. Valvontakannanotot julkaistaan Ratan julkaisusarjassa. Julkaisusarjassa ilme dokumentit on luettavissa Ratan kotisivuilla Internetissä.

Norminannon valmistelussa tullaan tehostamaan myös sisäistä ja ulkoista asiantuntijakuulemis yhteydenpitoa markkinaosapuoliin muutenkin kuin perinteisten lausuntopyyntöjen avulla. Rata kertomaan valvottavilleen etukäteen sääntelyä koskevista ajankohtaisista asioista ja varaa valvottaville mahdollisuuden kertoa mielipiteistään.

•

EU JA BASELIN PANKKIVALVONTAKOMITEA UUDISTAMASSA VAKAVARAISUUSSÄÄNTELYÄ

Pankkien vakavaraisuussäätelyä ollaan uudistamassa. Uudistustyötä tehdään samanaikaisesti Baselin pankkivalvontakomiteassa että EU:ssa.

Meneillään olevassa uudistustyössä painottuvat ne kysymykset, jotka liittyvät vähimmäisvakavaraisuuden laskemistapaan sekä yksittäisten luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnan pelisääntöihin. Keskeistä käsiteltävissä kysymyksissä on myös pyrkimys lisätä vakavaraisuussäätelyn läpinäkyvyyttä vaatimalla pan1 julkistamaan aikaisempaa enemmän tietoa vakavaraisuudesta.

Lähiajan uudistustyössä keskitytään pankkien saamisten, sijoitusten ja sitoumusten vastapuoliin sisältyvän todellisen riskin arvioimiseen ja niihin kriteereihin, joiden perusteella saamisten sija eri riskipainoluokkiin tapahtuu. Keskustelua käydään myös siitä, tulisiko nykyisten luotto-, markkina- ja valuuttaturssiriskien lisäksi laskea vakavaraisuusvaatimusta myös muille riskeiltä on noussut myös tarve saada kansainvälisesti hyväksytyt pelisäännöt pankkien vakavaraisuusvalvonnalle esimerkiksi Baselin pankkivalvontakomitean suosituksella. EU:n antama suositus koskisi pankkien lisäksi myös muita luottolaitoksia ja sijoituspalveluyrityksiä.

Ratan tietojen mukaan Baselin pankkivalvontakomitean tavoitteena on julkaista kevään aikana konsultointipaperi vakavaraisuussäätelyn uudistamisesta.

Miksi vakavaraisuussäätelyä halutaan uudistaa?

Riskienhallintamenetelmät ovat kehittyneet merkittävästi viime vuosina. Markkinariskin laskenta on hyväksytty pankkien omien mallien käyttö. Kansainvälisessä keskustelussa on esitetty toive että omien mallien käyttö sallittaisiin myös luottoriskin laskennassa.

Nykyisen vakavaraisuuslaskennan puutteeksi on luettu se, että vastapuolten riskipainoluokitus vastapuolet karkeasti vain neljään ryhmään Nämä ryhmät ovat

1. OECD:hen kuuluvat ja kuulumattomat valtiot tai siihen luottoriskiltään rinnastettavat julkisyhteisöt
2. Toiset luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset
3. Saamiset, joiden vakuutena ovat omassa käytössä olevat tai vuokratut asuinkiinteistöt
4. Saamiset muilta vastapuolilta

Vakavaraisuuslaskennassa käytetty vastapuolten riskiluokitus ei ota kantaa siihen, kuinka hyvin vastapuoli taloudellisesti menestyy ja kykeneekö se suoriutumaan velvoitteistaan tai minkälaisia luottokelpoisuusluokituksia se on saanut luottoluokituslaitoksilta.

Vakavaraisuuslaskennan puutteeksi on luettu myös se, ettei siinä oteta huomioon riskien hajautusta eikä riskeiltä suojautumisen vaikutuksia. Ääritapauksessa vakavaraisuusvaatimus jopa kasvaa suojautumisen takia. Lisäksi rahoitusmarkkinoilla on kehitetty uusia tuotteita, esimerkiksi ns. luottojohdannaisopimuksia, joilla luottoriskin määrä voidaan alentaa siirtämällä luottoriski kolmannelle osapuolelle.

Mitä on jo tehty?

Baselin komitea antoi lokakuussa 1998 lehdistötiedotteen, joka käsitteli ensisijaisiin omiin varoihin (Tier 1-pääomaan) hyväksyttävistä eriä. Tiedotteessa käsiteltiin myös komitean hyväksymiä ns. lainamuotoisia hybridi-instrumentteja, jotka sisältävät sekä oman että vieraan pääoman piirteitä.

Komitea korostaa, että pääosa Tier 1 -eristä tulisi olla aitoja oman pääoman eriä, kuten osakepääomaa, kertyneitä voittovaroja ja muita rahastoja. Omaa pääomaa pankki voi käyttää jatkuvasti tappioiden kattamiseen toimintaa keskeyttämättä. Komitea pitää tärkeänä, että pankit julkistavat säännöllisesti omiin varoihin luettavien erien sisällön ja näitä eriä koskevat keskeiset ehdot.

Rata antoi joulukuussa 1998 kannanoton, jossa määritellään ehtoja, joita pääomalainan tulee täyttää, jotta se voitaisiin laskea ensisijaisiin omiin varoihin. Kannanotossa rajataan pääomalainojen 15 prosenttiin ensisijaisista omista varoista. Pääomalainan takaisinmaksu saa tapahtua vain luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omasta aloitteesta ja aikaisintaan viiden vuoden kuluttua liikkeeseen laskusta.

Lainanantajalla ei ole siis oikeutta vaatia pääomailainaa maksettavaksi takaisin Lainalle maksettavaa korkoa tai muuta hyvitystä saa nostaa kohtuullisesti (enintään 1 % tai 50 % alkuperäisestä luottomarginaalista) ainoastaan kerran lainan juoksuaikana ja aikaisintaan 10 vuoden kuluttua liikkeeseen laskusta.

Ratan kannanotto "Ensisijaisiin omiin varoihin luettavat hybridi-instrumentit".

Lisätietoja antavat:

toimistopäällikkö Paula Launiainen, puhelin (09) 183 5345 ja lakimies Minna Sahari, puhelin (09) 183 5319.

Nykyinen vakavaraisuussäätely

Nykyinen vakavaraisuussäätely pohjautuu Baselin pankkivalvontakomitean vuonna 1988 antamaan suositukseen, jolla yhtenäistettiin suurten kansainvälistä toimintaa harjoittavien pankkikonsernien vakavaraisuuslaskentaa. Pankkikonsernin vakavaraisuuden vähimmäisvaatimukseksi asetettiin 8 %, mikä lasketaan yhtäältä oman pääoman sekä toisaalta taseen saamisten ja sijoitusten ja taseen ulkopuolisten sitoumusten suhteena. Taseen ja sen ulkopuolisia sitoumuksia painotetaan sitoumusten vastapuolelle määrättyjen riskipainojen perusteella. Riskipainoluokkia on neljä eli sitoumusten määrästä otetaan huomioon: 0, 20, 50 tai 100 % vastapuolen mukaan.

Baselin pankkivalvontakomitean vakavaraisuussuosituksissa sekä niitä vastaavissa EY:n antamissa vakavaraisuuslaskennan direktiiveissä on keskitytty pankkien liiketoimintaan sisältyvän luotto-, markkina- ja valuuttakurssiriskien laskentaan.

Mikä on Baselin pankkivalvontakomitea?

Baselin pankkivalvontakomitea (The Basle Committee on Banking Supervision) on pankkivalvontaviranomaisten komitea, jonka perustivat vuonna 1975 kymmenen maan keskuspankkien pääjohtajat (ns. G-10 maat). Sen jäseninä ovat pankkivalvontaviranomaisten ja keskuspankkien edustajat Alankomaista, Belgiasta, Iso-Britanniasta, Italiasta, Japanista, Kanadasta, Luxemburgista, Ranskasta, Ruotsista, Saksasta, Sveitsistä ja Yhdysvalloista. Komitea kokoontuu yleensä Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) tiloissa Baselissa, jossa komitean pysyvä sihteeristö työskentelee.

RATA TARKASTI VÄLITTÄJIEN OSAKEANNEISSA JA -MYYNNEISSÄ NOUDATTAMIA MENETTELYTAPOJA

Rahoitustarkastus on tarkastanut välittäjien osakeantien ja -myyntien yhteydessä noudattamia menettelytapoja. Tarkastuksessa selvitettiin erityisesti asiakkaan tunnistamista, asiakkaan maksukyvyn varmistamista sekä netottamista koskevia menettelytapoja. Lisäksi tutkittiin eräiden merkitsijöiden toimintaa sekä Pekka Vennamon osakekauppojen arvo-osuuskirjausten viivästy

Tarkastuksen kohteena olivat mm. ne sijoituspalveluyritykset, pankit ja näiden sivukonttorit, ja toimivat syksyn 1998 osakeanneissa ja -myynneissä myyntipaikkoina. Kohteena olivat Alfred Finland Oy Ab, Conventum Pankkiiriliike Oy, Den Danske Bank, Enskilda Securities, Evli Pankkiiriliike Oy, FIM Pankkiiriliike Oy, Handelsbanken, Mandatum Pankkiiriliike Oy, Merit: Pankkiiriliike Oy, Leonia Pankki ja Opstock Oy.

Asiakkaan tunnistaminen, maksukyvyn varmistaminen ja netotus

Ratan tarkastuksen mukaan välittäjät olivat noudattaneet lain asettamaa velvoitetta tunnistaa asiakkaansa luotettavasti. Sen sijaan asiakkaan maksukyvyn varmistaminen ei ollut riittävän huolellista.

Tarkastuksessa käytiin myös läpi, kuinka laajasti ns. netotusta¹ on käytetty osakemerkintöjen te

ostositoumusten² maksamisessa. Netotuksen käyttö vaihteli. Ne välittäjät, jotka olivat käyttäneet netotusta, olivat pääosin sallineet sen vain ennestään tunnetuille asiakkailleen. Tarkastuksessa kuitenkin ilmi, että netotusta oli käytetty muidenkin asiakkaiden kohdalla.

¹⁾ esim. tehtyjen merkintöjen maksaminen merkittyjen osakkeiden välittämällä myymisellä eli merkintämaksun ja myyntituoton netottaminen

²⁾ jatkossa osakemerkinnästä ja ostositoumuksesta käytetään sanaa merkintä

Rahoitustarkastuksen kanta

Asiakkaan tunnistamiseen Ratalla ei ole huomautettavaa. Sen sijaan asiakkaan maksukyvyyn varmistamisessa välittäjien toiminta ei ollut riittävää arvopaperimarkkinalain yleisen huolellisuusvelvollisuuden, Ratan ohjeistuksen eikä välittäjien riskienhallinnan kannalta. Rata korostaa, että mikäli välittäjä ei pysty varmistamaan asiakkaan maksukyvyistä, välittäjän tulisi kieltäytyä merkinnän vastaanottamisesta. Jos asiakas on välittäjälle entuudestaan tuntematon, vaikkakin luotettavasti tunnistettu, on asiakkaan maksukyvyyn varmistaminen erityisen tärkeää. huomattava, että välittäjä sitoutuu vastaamaan merkinnän maksusta pääjärjestäjälle tai liikkeeseenlaskijalle, kun se vastaanottaa merkinnän. Välittäjä voi varmistaa asiakkaansa maksukyvyyn ja pienentää riskiään monella tavalla, mm. vaatimalla ennakkomaksua tai vakuutta.

Päivän sisällä tapahtuva osakemerkinnän maksun ja osakkeista saatavan myyntituoton netottaminen on sallittua, kunhan välittäjä toimii huolellisesti eli tunnistaa asiakkaansa ja riittävällä huolellisuudella varmistuu asiakkaan maksukyvyistä. Välittäjä ei saa netotuskäytännöllään edistää maksukyvyttömiä merkitsijöiden toimintaa.

Rata on lähettänyt tarkastetuille välittäjille kirjeen, jossa Rata ei pidä hyväksyttävänä niitä menettelytapoja, joita välittäjät ovat käyttäneet asiakkaan maksukyvyyn varmistamisessa. Rata edellyttää, että välittäjät tarkentavat menettelytapojaan asiakkaan maksukyvyyn varmistamisessa Ratan ohjeiden mukaisiksi. Rata edellyttää lisäksi, että välittäjät laativat omat sisäiset menettelytapohjeet, jotka koskevat asiakkaan tunnistamista ja maksukyvyyn varmistamista osakeanneissa ja -myynneissä.

Eräiden merkitsijöiden toiminta Soneran osakemyynissä

Rata on tehnyt poliisille tutkintapyyntö, jossa se on pyytänyt poliisia selvittämään, voidaanko eräiden merkitsijöiden toimintaa Soneran osakemyynissä pitää arvopaperimarkkinalain (AML) muun lain vastaisena. Kyseessä olevat merkinnät olivat kooltaan niin suuria, että on aihetta epäillä olisiko näiden merkitsijöiden maksukyky riittänyt merkintöjen maksamiseen. AML:n 2 luvun momentin mukaan arvopapereita ei saa markkinoida eikä hankkia elinkeinotoiminnassa antamaan harhaanjohtavia tietoja taikka käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muuten sopimatonta menettelyä.

Pekka Vennamon Sonera-kauppojen viivästyneet arvo-osuustilisiirrot

Rata on kirjeessään Merita Pankille todennut pankin menelleen Pekka Vennamon Sonera- kauppojen yhteydessä huolimattomasti, koska se ei ollut hoitanut asiakkaan toimeksiantoa asianmukaisesti. Merita Pankissa tapahtuneen arvo-osuustilisiirtojen viivästymisen vuoksi Vennamon ilmoitukset sisäpiirirekisteriin kirjattiin myöhässä. Koska kysymys oli yksittäistapaukseen liittyvästä inhimillisestä erehdyksestä ja pankki on ryhtynyt toimenpiteisiin vastaavanlaisten tapausten estämiseksi, Rata katsoo, ettei asia anna aihetta enempiin toimenpiteisiin Ratan taholta.

Osakkeiden allokointi

Rata on antanut menettelytapohjeita osakeantien ja -myyntien allokoinnista (ohje 201.7 ja kannanotto [K/21/99/PMO](#)). Ratan antamien ohjeiden mukaan listalleottoesitteessä on kerrottava riittävät tiedot osakkeiden allokoitintiperiaatteista eri sijoittajaryhmien kesken. Allokointiperiaatteista on kerrottava koko tarjottavasta osakemäärästä niin, että tarjouksen eri osien allokoitintiperiaatteet eritelty. Esitteessä tulee erityisesti kertoa, mikäli tietyn sijoittajaryhmän osalta on päätetty erityiskohtelusta.

Merkintäajan päättymisen jälkeen on julkistettava merkintöjen jakautuminen eri sijoittajaryhmän kesken eli ainakin yleisön ja institutionaalisten sijoittajien sekä suomalaisten ja ei-suomalaisten sijoittajien välillä.

Jatkossa Rata tutkii osana markkinoiden jatkuvaa valvontaa osakeantien ja -myyntien allokaatioista miten

allokointiperiaatteita noudatetaan.

Lisätietoja antaa:

apulaisjohtaja Anneli Tuominen, puhelin (09) 183 5237

TAPAHTUMAKATSAUS

1) VALVOTTAVAN YHTEISÖN TOIMINTOJEN ULKOISTAMINEN

Rahoitustarkastus on antanut valvottavilleen toimintojen ulkoistamista koskevan kannanoton, jos tavoitteena on yhtenäistää ulkoistamisessa noudatettavia käytäntöjä ja tehostaa ulkoistamiseen liittyvien riskien hallintaa.

Rata pitää tärkeänä, että toimintojen ulkoistaminen on hallittua. Jos valvottava ulkoistaa toimintojaan, sen on samalla huolehdittava siitä, että sekä valvottavan että valvojan oikeudet turvataan. Tämän vuoksi Rata edellyttää, että valvottava on sisäisesti ohjeistanut ulkoistamista koskevat toimintaperiaatteet ja päätöksenteon prosessin. Lisäksi ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus palvelun tarjoajan kanssa.

Toimintoja ulkoistettaessa tiettyjen perusedellytysten on täytyttävä:

- Ulkoistaminen ei saa olla lakien, asetusten eikä Ratan määräysten ja ohjeiden vastaista.
- Valvottavan vastuun ulkoistetusta toiminnasta on säilyttävä.
- Ratan ja tilintarkastajien valvontamahdollisuudet on turvattava.

Valvottavan on lisäksi ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen ulkoistamishankkeistaan Ratalle. Valvottava ei voi vapautua vastuustaan ulkoistamalla toimintojaan. Valvottavalla on Rataan näin edelleen vastuu esim. raporttien toimittamisesta ja niiden oikeellisuudesta.

Rata pitää tärkeänä, että valvottavat tiedottavat julkisuuteen toimintaansa ja organisaatioonsa liittyvistä tärkeistä asioista, joihin myös ulkoistaminen kuuluu. Ulkoistamisesta voi tiedottaa esimerkiksi toimintakertomuksessa.

Ratan kannanotto "Valvottavan yhteisön toimintojen ulkoistaminen".

Lisätietoja antavat:

apulaisosastopäällikkö Risto Määttänen ja lakimies Tomi Merenheimo, puhelin (09) 183 51.

2) FATF VAROITTAÄ ITÄVALLAN NIMETTÖMISTÄ SÄÄSTÖTILEISTÄ

FATF on 11.2.1999 julkaissut varoituksen Itävallan nimettömistä säästötileistä.

Itävalta rikkoo FATFin suosituksia sallimalla nimettömät säästötilit, jotka ovat sallittuja sekä Itävallassa asuville henkilöille että siellä rekisteröidyille oikeushenkilöille. Nimettömän tilin avaajaa tai käyttäjää ei tarvitse tunnistaa. Tilin eivät ole maksuliikennetilejä, mutta niille voidaan tehdä tilisiirtoja. Tilien saldoilla ei ole ylärajaa.

Rata on kehottanut valvottaviaan kiinnittämään erityistä huomiota asiaan. Mikäli ne asiakassuhteissaan havaitsevat tällaisia tilejä, tilanne tulee selvittää ja arvioida rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain mukaista huolellisuus- ja ilmoitusvelvollisuutta noudattaen.

FATF on hallitusten välinen kansainvälinen työryhmä. Sen jäseninä (mm. Suomi) ovat 26 valtion 2 kansainvälistä järjestöä. Jäsenet ovat sitoutuneet noudattamaan FATFin 40 suositusta. Itävalta rikkoo suosituksia, koska se ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin nimettömien säästötilien lopettamiseksi.

Lisätietoja antaa:
pankkitarkastaja Tuija Nevalainen, puhelin (09) 183 5294.

3) RAPORTTI RAHANPESUN TRENDIESTÄ JULKAISTU

Rahanpesun vastaisen toiminnan kansainvälinen yhteistyöfoorumi FATF (Financial Action Force On Money Laundering) on julkistanut raportin rahanpesun trendeistä ja metodeista. Raportin nimi on "1998-1999 Report on Money Laundering Typologies" ja siinä tarkastellaan mm. seuraavia asioita:

Euro ja rahanpesu

Raportissa arvioidaan, että käteisen Euron käyttöönotto 11 Euroopan maassa vuoden 2000 alussa helpottaa hämärän rahan paljastamista, koska käteinen raha on pakko vaihtaa eurosta muuksi valuutaksi.

Veroparatiisiyhtiöiden käyttäminen varojen kätkemiseen

Raportissa todetaan, että ns. veroparatiisivaltioissa rekisteröityjä yhtiöitä käytetään rahanpesussa. Näiden valtioiden pankkisalaisuus- ja yhtiölainsäädäntö estää tietojen saannin ja on vakava uhka kansainväliselle rikostutkinnalle.

Internet, sähköraha ja älykortit

Raportissa katsotaan, että rahanpesun ja muun rikollisuuden torjumiseksi on tärkeää, em sähköisten palvelujen käyttö on liitetty pankkitiliin. On myös tärkeää, että palvelujen kä voidaan seurata.

Kullan käyttäminen rahanpesussa

Raportissa kuvataan virallisten maksujärjestelmien ulkopuolella, Aasiassa arvometallikaupassa, käytettyjä maksutapoja.

Esimerkkitapauksia

Raportissa esitellään 9 eri tyyppistä rahanpesutapausta. Tyypillistä on, että yhä useammin varojen siirroissa ja kätkemisessä on käytetty monimutkaisia yhtiörakenteita ja tarvittu juristien, kirjanpitäjien, tilintarkastajien ja vastaavien ammattilaisten asiantuntemusta.

Tapauksista ilmenee myös, että pankkijärjestelmän lisäksi sijoitus- ja vakuutus tuotteita käytetään rahanpesussa.

Lisätietoja antaa:
pankkitarkastaja Tuija Nevalainen, puhelin (09) 183 5294.

4) PANKKITUKEA SAANEILLA YHTEISÖILLÄ LUOTTOTAPPIOIDEN PERUUTUKSIA JA PALAUTUKSIA ENEMMÄN KUIN UUSIA TAPPIOITA

Vuoden 1998 suotuisa taloudellinen kehitys heijastui pankkitukea saaneiden yhteisöjen luottotappioiden kehitykseen. Aikaisempina vuosina kirjatuihin luottotappioista tehdyt peruutukset luottotappioiden palautukset ylittivät 421 miljoonalla markalla vuoden 1998 aikana kirjatut uudet luottotappiot. Tämä koski niin Arsenal-Silta Oy:tä kuin Arsenal SSP Oy:täkin, mutta erityisen leimaa-antavaa se oli Yrityspankki Skop Oyj:lle, jolla oli palautuksia ja peruutuksia 276 miljoonaa markkaa enemmän kuin luottotappioita.

Luottotappioita on syntynyt vuosien 1991 - 1998 välisenä aikana yhteensä 25,8 miljardia markkaa josta Arsenal - SSP Oy:n osuus on hieman yli 60 %. Kiinteistö-, puhtaanapito- ja vuokraustoiminta on tuottanut toimialoista eniten luottotappioita; sen osuus yhteenlasketuista tappioista on 30 %

Luottotappiorekisterin tiedot ovat nähtävissä Rahoitustarkastuksessa.

Kaikki yhteensä

- Luottotappiot toimialoittain 1991-1998

- Luottotappiot toimialoittain/vuosittain

Omaisuu denhoitoyhtiö Arsenal - SSP Oy

- Luottotappiot toimialoittain 1991-1998
- Luottotappiot toimialoittain/vuosittain
- Luottotappiot toimialoittain/lääneittäin 1991-1998
- Luottotappiot toimialoittain/maittian 1991-1998

Omaisuu denhoitoyhtiö Arsenal - Silta Oy

- Luottotappiot toimialoittain 1991-1998
- Luottotappiot toimialoittain/vuosittain
- Luottotappiot toimialoittain/lääneittäin 1991-1998
- Luottotappiot toimialoittain/maittain 1991-1998

Yrityspankki SKOP Oyj

- Luottotappiot toimialoittain 1991-1998
- Luottotappiot toimialoittain/vuosittain
- Luottotappiot toimialoittain/lääneittäin 1991-1998
- Luottotappiot toimialoittain/maittain 1991-1998

Taulukko: Luottotappiot 1991-1998

Taulukko: luottotappiot toimialoittoittain 1991-1998

Kotimaisten talletuspankkien tuloslaskelman pääerät, mrd. mk *

	1998	1997
Korkotuotot	48,1	47,2
Korkomenot	29,0	28,5
Rahoituskate	19,1	18,7
Palkkiotuotot	7,0	6,5
Muut tuotot	7,2	5,7
Hallinto- ja muut liiketoimintakulut	17,3	16,5
Luotto- ja takaustappiot	1,4	2,7
Poistot	2,0	1,7
Liikevoitto	12,6	9,9
Oman pääoman tuotto	23 %	19 %
Koko pääoman tuotto	1,2 %	0,9 %
Tuotot/kulut	1,7	1,7
Taseen loppusumma (mrd. mk)	911	946
Luotto- ja takaustappiot, % saamisista	0,3 %	0,5 %
yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		
Järjestäytymättömät saamiset, % saamisista	5,6	8,3
yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1,5	2,4
Vakavaraisuuspääomat	64	66
josta ensisijaiset omat varat ("Tier I")	47	44
Riskipainotetut saamiset ja vastuut	577	559
Vakavaraisuussuhdeluku	11,1 %	11,9 %
Ensisijaiset omat varat/riskipainotetut saamiset ja vastuut	8,2 %	7,9 %

Lisätietoja antaa:

pankkitarkastaja Jaana Rantama, puhelin (09) 183 5281.

Tiedot voidaan korvausta vastaan toimittaa myös postitse. Tilaukset hoitaa Margit Galkin, puh 183 5267.

* Vuosien 1997 ja 1998 luvut on saatettu mahdollisimman vertailukelpoisiksi.

Luvuissa ovat mukana MeritaNordbanken-ryhmä kokonaisuudessaan, Leonia-konserni, Osuuspankkien yhteenliittymä, Mandatum Pankin (1997: Interbankin) konserni, Yrityspankki : konserni, Ålandsbanken-konserni, Aktia Pankin konserni sekä säästö- ja paikallisosuuspankkie emoyhtiöt.

Leonia-konsernin sekä MeritaNordbanken-ryhmän tiedot vuodelta 1997 perustuvat osin tilintarkastamattomiin pro forma -tilinpäätöksiin, samoin vuoden 1997 keskimääräinen tase-eri suuruus OP-yhteenliittymän osalta. Yrityspankki SKOP-konsernia ei ole mukana oman pääom tuottoa eikä vakavaraisuutta koskevissa tunnusluvuissa .

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mrd. mk			Markkinaosuudet, %		
	31.12.1997	30.9.1998	31.12.1998	31.12.1997	30.9.1998	31.12.1998
Merita Pankki Oyj	145,5	150,9	161,9	42,7	41,6	42,9
Osuuspankkien yhteenliittymä	89,3	94,7	96,3	26,2	26,1	25,5
Leonia Ovi	71,0	74,4	76,0	20,8	20,5	20,2
Säästöpankit (mukaanl. Aktia)	16,0	18,1	18,9	4,7	5,0	5,0
Paikallisosuuspankit	6,7	7,0	7,2	2,0	1,9	1,9
Ålandsbanken Abp	3,4	4,3	4,8	1,0	1,2	1,3
Mandatum Pankki Oyj	1,1	0,9	1,1	0,3	0,2	0,3
Yritys pankki Skop Oyj	1,1	0,7	0,6	0,3	0,2	0,2
Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit	6,7	12,0	10,4	2,0	3,3	2,8
Yhteensä	340,7	363,1	377,1	100	100	100

Talletukset

	Talletukset, mrd. mk			Markkinaosuudet %		
	31.12.1997	30.9.1998	31.12.1998	31.12.1997	30.9.1998	31.12.1998
Merita Pankki Ovi	134,2	135,6	137,5	42,8	42,6	42,4
Osuuspankkien yhteenliittymä	91,3	91,4	93,2	29,1	28,7	28,7
Leonia Oyj	50,1	50,8	49,9	16,0	15,9	15,4
Säästöpankit (ml. Aktia)	21,6	22,9	23,6	6,9	7,2	7,3
Paikallisosuuspankit	8,6	8,8	8,8	2,7	2,8	2,7
Ålandsbanken Abp	2,9	3,2	3,3	0,9	1,0	1,0
Mandatum Pankki Oyj	2,0	2,0	2,1	0,6	0,6	0,7
Yritys pankki Skop Oyj	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit	2,1	3,7	6,0	0,7	1,1	1,9
Yhteensä	313,1	318,4	324,7	100	100	100

* Tarkasteltava aineisto pohjautuu kotimaisten pankkien osalta konsernilukuihin. Säästöpankki Aktian sekä paikallisosuuspankkien tapauksissa on kuitenkin käytetty emopankkien lukuja. M1 on otettu kaikki luotot ja talletukset valuutasta riippumatta. Mukana tarkastelussa ovat myös seuraavien ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit: Citibank, Credit Agricole Indosuez, Den I Bank, Skandinaviska Enskilda Banken, Svenska Handelsbanken ja Unibank.

Rahoitustarkastuksen budjetti vuodelle 1999

	Toteutunut 1997	Toteutunut 1998	BUDJETTI 1999	BUDJETTI 1999
	FIM 1000	FIM 1000	FIM 1000	EUR 1000
KULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat	29 372	31 546	31 981	5 379
Muut henkilöstökulut	9 433	9 935	10 243	1 723
Yhteensä	38 805	41 481	42 224	7 102
MUUT KULUT				
Koulutus	1 361	1 520	2 174	366
Virkamatkat	1 382	1 345	2 080	350
Atk-kulut	4 075	3 866	5 265	886
Toimistopalvelut	3 738	3 914	4 411	742
Kiinteistön vuokra ja hoitokulut	4 107	4 195	4 531	762
Muut kulut	2 139	3 139	4 293	722
Yhteensä	16 802	17 979	22 754	3 827
INVESTOINNIT				
Kalusto- ja laitehankinnat	379	68	222	37
Yhteensä	379	68	222	37
KULUT YHTEENSÄ	55 987	59 528	65 200	10 966
TUOTOT				
Valvontamaksut	54 116	56 063	61 905	10412
Toimenpidemaksut	1 585	3 187	3 035	510
Muut tuotot	294	276	260	44
TUOTOT YHTEENSÄ	55 995	59 526	65 200	10 966

Luottotappiot 1991 - 1998 (Mmk)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Arsenal-Silta Oy (Siltapankki Oy, STS-Pankki Oy)	178	288	498	604	629	275	154	- 29
Arsenal-SSP Oy (Suomen Säästöpankki - SSP Oy)	-	5 939	2 591	3 609	3 328	441	24	- 116
Yrityspankki Skop Oyj (Säästöpankkien Keskus-Osake- Pankki, SKOP)	2 553	2 797	1 679	591	96	90	- 172	- 276
YHTEENSÄ	2 731	9 025	4 767	4 804	4 054	806	6	- 421

Luottotappiot toimialoittain 1991 - 1998 (Mmk)

	1998	1991 - 1998	
	Mmk	Mmk	%
Kiinteistö-, puhtaanapito- ja vuokrauspalvelut	- 35,5	7 733,6	30,0
Rakentaminen	30,0	4 043,0	15,7
Kauppa	34,7	3 380,6	13,1
Teollisuus	8,8	2 972,7	11,5
Rahoitus- ja vakuutus toiminta	- 7,2	2 416,6	9,4
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	- 177,1	1 180,5	4,6
Tekninen palvelu ja palvelut liike-elämälle	3,5	1 058,8	4,1
Luonnollinen henkilö	0,00	914,5	3,6
Kuljetus	10,7	633,3	2,5
Järjestö- ja uskonnollinen toiminta	- 3,6	286,0	1,1
Muut toimialat	7,0	936,8	3,6
Toimiala tuntematon	- 292,2	214,8	0,8
YHTEENSÄ	- 420,9	25 771,2	100

Selvitys perustuu rahoitustarkastus lain 19a §:ään, jonka mukaan Rahoitustarkastuksen on pankkituen myöntämistä noudatettavien periaatteiden toteuttamiseksi koottava ja pidettävä julkisesti saatavilla tiedot luottotappioista, joista pankkituen tarve aiheutuu. Tiedot on lain mukaan koottava mahdollisimman yksilöidysti toimialakohtaisesti, alue ja pankki- tai pankki ryhmäkohtaisesti, kuitenkin niin ettei asiakkaan pankkisalaisuutta rikota ja elinkeinotoiminta; yksityisen henkilön suojaa haitata.